

VOLPINO ITALIANO

Domarkompendium för volpino italiano
framtaget till SSUKs domarkonferens 2022

Innehållsförteckning

Förord	2
Rashistorik	3
Rasens historia i Sverige	4
Rasstandard med kommentarer	
Ursprungsland	5
Användningsområde	5
Bakgrund/ändamål	5
Helhetsintryck	6
Viktiga måttförhållanden	6, 7
Uppförande/karaktär	6
Huvud	8
Ögon	9
Öron	9
Hals	10
Kropp	10
Svans	10
Framställ	11
Bakställ	12
Rörelser	13
Päls	13
Färg	13
Storlek/vikt	14
Fel	14
Allvarliga fel	14
Diskvalificerande fel	15
Bilder på hundar av utmärkt kvalitet	16 - 20

Förord

Domarkompendiet tillhör Volpino Italiano Sällskapet. Det är framställt för SSUKs domarkonferens i oktober 2022. Det får användas av SSUK och SKK som utbildningsmaterial.

Samtliga foton i kompendiet är utlånade med tillstånd att publiceras, och även publicering på SKKs webbplats tillåts.

Mars 2021

Sammanställt av Anna Carin Falk, Sara Falk, Jennifer Jonasson, Åsa Larsson, Annika Hjälms och Suzanne Lindskog för Volpino Italiano Sällskapet

Slutredigering Monica Ekman, SSUK

Tre volpino av lite olika typ. Hanen till vänster kunde ha bättre placerade öron. Tiken till höger är något stor med bra huvud och öron. Tiken i mitten är utmärkt.

Rashistorik

Ordet volpino betyder liten räv på latin. Volpino är en av ättlingarna till den europeiska spetshundstypen som förekom redan under bronsåldern i de centrala delarna av Europa, vilket bl.a. bevisats av skelett och fossilfynd från gravhögar och rester av byggnader på pålar. Volpino har med andra ord samma ursprung som de tyska spetsarna, vilka den inte är en ättling till, men släkt med. Volpino har fötts upp i Italien sedan urminnes tider. Den har varit en gunstling hos adeln vid hoven liksom hos "vanligt folk". Rasen uppskattades speciellt för sin instinktiva vaktegenskap och vaksamhet. De kan även idag gå under namnet "den lilla vaktaren". Under 1800-talet var rasen känd som outtröttligt sällskap till körsvenner i regionerna Toscana och Lazio. Hundarna var alltid redo att högljutt skällande annonsera alla främlingar som vagnarna mötte efter vägarna.

Av okänd anledning så tappade rasen fort sin popularitet under mitten av 1950-talet. 1965 var det bara några fåtal registrerade volpino italiano i Italienska Kennelklubben. 10 år senare fanns det ingen levande volpino italiano registrerad. En anledning till att rasen tappade i popularitet kan ha varit att några volpino italiano togs till England under slutet av 1800-talet. Där blandades de med mindre tyska spetsar av pomeriantyp. Den större och grövre ursprungliga volpino italiano blev utkonkurrerad av dessa "nya" volpino blandningarna när de kom tillbaka till Italien. Det fanns dock fortfarande några oregistrerade volpino italiano kvar i Italien. De var framavlade av italienska bönder, som uppskattade deras egenskaper. Däremot hade de inget intresse i att registrera hundarna i Italienska Kennelklubben.

1984 började den Italienska Kennelklubben ett projekt för att rädda och främja de utdöende italienska hundraserna, volpino italiano var en av dessa raser. Italienska bondgårdar genomsöktes för att hitta hundar som exakt matchade rasstandarderna. Dessa "räddade" hundar registrerades och sattes i ett avelsprogram för att få en grund till dagens rasrena volpino italiano. Rasen är fortfarande under utveckling och har ännu inte blivit en homogen typ utan varianterna är spridda. Men under de senaste 10 åren har storlek och typ blivit mycket bättre.

Den röda varianten blev svårare att restaurera. 1913 blev den vita färgen vanligast och den

röda blev mer ovanlig. Några italienska uppfödare har försökt att ta fram den röda volpino italiano igen genom att avla på hundar som är rödaktiga. Man är på god väg, det finns röda registrerade volpino italiano idag, de flesta i Italien men även några i bl a Danmark.

(2018 registrerade Italienska Kennelklubben 30 röda och 141 vita individer.)

Champagnefärgade är tillåtna men inte önskvärda.

Röd tik, något långsträckt med något stora öron

Rasens historia i Sverige

Rasen fick sitt fotfäste i Sverige och Finland på 1980-talet genom Åsa Hammond, kennel Piccolo Grande. Från början av 1990-talet fram till 2007 kom kennel Skymningen (äg. Maud Nidmark Pettersson och Bengt-Erik Pettersson) att fortsätta aveln med volpino, med några nya importörer från Italien där Such Mambo Dell'Albera var en av hundarna som användes ofta i uppbyggnaden av volpino i Norden.

Från 2000-talet och framåt har flera uppfödare importerat ett antal hundar, både tikar och hanar från främst Italien men även från andra europeiska länder. Dessa hundar, tillsammans med egna uppfödningar ligger bakom de volpino italiano som finns i Sverige idag.

Tikhuvud med korrekt ögonform, bra pigment

Uttrycksfullt maskulint huvud

Röd hane med korrekt ansatt öron av bra storlek

RASSTANDARDEN

FCI-nummer 195

FCI-standard på engelska publicerad 2015-12-17
FCI-standard fastställd av FCI General Committee
2015-11-13

Översättning fastställd av SKKs arbetsgrupp för
standardfrågor 2016-08-09

Ursprungsland/hemland

Italien

Användningsområde

Vakt- och sällskapshund

FCI-klassifikation

Grupp 5, sektion 4

Bakgrund/ändamål

Volpino italiano är en av ättlingarna till den europeiska spets som förekom redan under bronsåldern i de centrala delarna av Europa, bl.a. bevisat av skelett och fossilfynd från gravhögar och pålbyggningar. Volpino italiano har med andra ord samma ursprung som de tyska spetsarna, vilka den inte är en ättling till, men släkt med. Volpino italiano har fötts upp i Italien sedan urminnes tider. Den har varit en gunstling hos adeln vid hoven liksom hos allmänheten. Rasen uppskattades speciellt för sina instinktiva vaktegenskaper och sin vaksamhet. Den venetianska målningen "Sankt Augustinus vision" av Vittore Carpaccio från 1502 visar en volpino italiano. Michelangelo hade volpino italiano och under 1700-talet var rasen känd som outtröttligt sällskap till körsvenner i regionerna Toscana och Latium. Hundarna var alltid redo att högljutt skällande annonsera alla främlingar som mötte efter vägarna. Standarden skrevs 1913 och rasen var tämligen populär i början av 1900-talet, men försvann sedan. Några vita exemplar dök upp igen 1968 och rasen registrerades åter 1972. Även den tidigare välkända röda färgen ses nu igen.

KOMMENTARER

Bakgrund/ändamål

Rasen är en s.k. alarmhund, den är vaksam och har lätt till skall. Får- och getherdar uppskattade volpinon som ett komplement till de stora vakthundarna, som ofta var ganska lata och vilade samtidigt som de betande djuren vilade. Den lilla lätta volpinon sprang uppe på fåren och höll utkik efter faror, och vid minsta tecken varskodde de de stora vakthundarna att de skulle agera.

I dag är rasen i första hand en glad och rolig familjehund, men som vaktar sin familj med sitt liv om så skulle behövas. Till Sverige och Finland kom de första hundarna under 1980-talet och med flera importer från Italien påbörjades aveln under 1990-talet.

Helhetsintryck

Volpino italiano skall vara en liten spets, kompakt och harmoniskt byggd med lång och strittad päls.

Viktiga måttförhållanden

Kroppslängden mätt från skulderleden till sittbensknölen skall motsvara mankhöjden. Skallens längd skall vara 4/10 av mankhöjden. Nospartiets längd skall vara något mindre än hälften av hela huvudets längd. Bröstdjupet skall vara något mindre än halva mankhöjden.

Uppförande/karaktär

Volpino italiano skall vara trogen sitt hem och sin ägare. Det karakteristiska temperamentet skall vara livligt, glatt och lekfullt.

Helhetsintryck

Den strittande pälsen är viktig för helhetsintrycket. En volpino italiano får heller inte upplevas som tung och klumpig.

Viktiga måttförhållanden

En volpino italiano skall vara kvadratisk. Ett mer rektangulärt intryck kan tolereras på tikar.

Nosen får inte bli för lång och snipig.

Uppförande/karaktär

Volpino italiano har en stark personlighet och kan vara lite reserverad för främlingar.

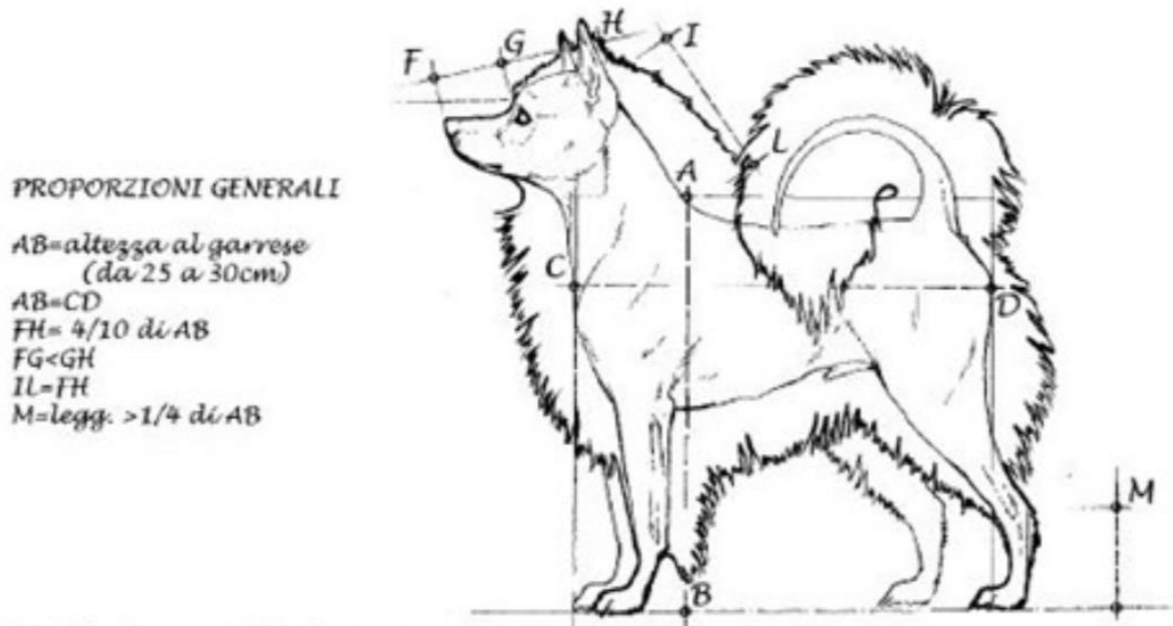
Det är inte ovanligt att en volpino italiano är ovillig att visa öronen när domaren kallar på dess uppmärksamhet.

Ung tik med bra proportioner

Bra proportioner på en hane

Volpino Italiano
(gruppo V, sez.4a: spitz europei - n° F.C.I. 171)

PROPORTIONER:

AB = mankhöjd 25 – 30 cm

AB = CD

FH = 4/10 av mankhöjden AB

FG = GH

IL = FH

M = hasen ca ¼ av AB

Huvud

Huvudet skall vara triangelformat. Dess längd skall ungefär motsvara 4/10 av mankhöjden.

SkallpartiSkalle

Skallen skall vara något äggformad på både längd och bredd samt vara längre än nospartiet. Bredden i främre delen av skallen skall vara mer än huvudets halva längd. Pannfåran skall endast vara svagt markerad medan nackknölen skall vara något markerad. Skallens och nosryggens plan skall vara svagt konvergerande.

Stop

Stopet skall vara väl markerat.

AnsikteNostryffel

Nostryffeln skall vara stor, svart och ha vida näsborrar. Sedd i profil, skall den vara ansatt i nivå med nosryggen och inte nå framför läpparna.

Nosparti

Nospartiet skall inte vara lika långt som skallen. Det skall vara spetsigt utan överdrift och dess sidor konvergerande. Nosryggen skall vara rak. Nospartiets undre linje skall markeras av underkäken.

Läppar

Även om läpparna skall vara något tjocka skall de vara mycket strama och den övre läppkanten skall vara rak. Mungipan skall inte vara synlig. Läppkanterna skall vara svarta.

Käkar/tänder

Käkarna skall vara starka. Tänderna skall vara normalt utvecklade, vita, fulltaliga, regelbundet ansatta och sluta i saxbett. Tångbett tolereras.

Kinder

Kinderna skall vara normalt utvecklade. De skall inte vara utstående.

Huvud

Det är viktigt att huvudet är triangelformat, huvudet får inte bli för runt eller brett.

Skalle

Skallen skall vara längre än nospartiet och vara äggformad.

Ett lagom markerat stop

Stop

Stopet måste vara väl markerat.

Nostryffel

Det förekommer en del avblekta nosar, framför allt på vinterhalvåret. Detta är inte önskvärt.

Nospartiet

Nospartiet skall vara spetsigt men inte snipigt.

Läppar

Läpparnas kanter skall vara svarta. Läpparna får inte vara slappa.

Käkar/tänder

Det är inte ovanligt att betten är något oregelbundna samt att äldre hundar har tappat några tänder.

Ögon

Ögonen skall vara normalstora, väl öppna och med ett både uppmärksamt och livligt uttryck. De skall vara något runda, men får inte vara utstående. Ögonen skall vara framåtriktade. Ögonkanterna skall sluta perfekt an mot ögonen och vara svartpigmenterade. Ögonen skall vara mörkbruna till färgen.

Öron

Öronen skall vara högt och tätt ansatta. De skall vara trekantiga, korta och upprättstående med styvt brosk. Öronspetsarna skall vara framåtriktade. Öronens längd skall motsvara ungefär halva huvudets längd.

Ögon

Ögonen är s.k. "öppna" och därmed känsliga för blåst, vilket gör att de lätt tårar sig. Det är vanligt förekommande med missfärgningar under ögonen, vilket kan accepteras men bör kommenteras i kritiken.

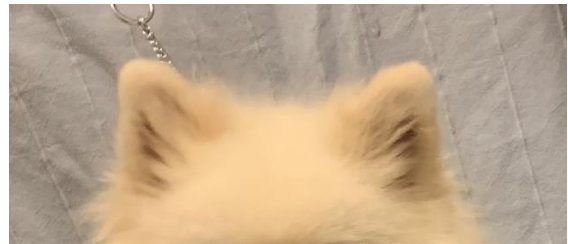
Ögonen skall vara något runda och bör ej vara mandelformade. Vid starkt ljus är det vanligt att hundar kan kisa med ögonen som gör att ögonen ser mer mandelformade ut än vad de egentligen är.

Bra storlek, färg och form på ögonen. Denna hund har ej heller några missfärgningar under ögonen.

Öron

Öronen skall vara trekantiga och korta med styvt brosk och vara högt och tätt ansatta. Det är inte ovanligt att öronen kan vara lite "stora och sladdriga" det skall inte eftersträvas.

Exempel på lagom stora och väl ansatta öron med rätt styvhet.

T.v. Vackert huvud med något för stora öron.

Hals

Halsen skall vara nästan lika lång som huvudet. Den skall vara välmusklad och buren upprätt. Huden skall vara tätt åtliggande.

Kropp

Kroppen skall vara kvadratisk byggd, dvs måttet från skulderled till sittbensknöl skall vara detsamma som mankhöjden.

Överlinje

Rygglinjen skall vara plan, ländlinjen skall dock vara något välvd.

Manke

Manken skall vara något högre än rygglinjen och vara harmoniskt ansatt i halsen.

Rygg

Ryggen skall vara plan, längre än länden och ha stark muskulatur

Ländparti

Ländpartiet skall vara kort, brett, muskulöst och något välvt.

Kors

Korset skall fortsätta i linje med länden, vara längre än det är brett samt muskulöst. Vinkeln mellan höftbenen och svansansättning skall vara 10° under horisontalplanet.

Bröstkorg

Bröstkorgen skall nå ner till armbågarna. Revbenen skall vara väl välvda. Bröstbenet skall vara långt, men inte nå framför skulderleden.

Underlinje och buk

Från bröstbenet mot buken skall underlinjen endast vara svagt uppdragen. Flankerna skall endast vara svagt inbuktade.

Svans

Svansen skall vara högt ansatt i korsets förlängning. Den skall alltid bäras ringlad över ryggen och nå så nära halsen som möjligt. Svanslängden skall vara aningen mindre än halva mankhöjds måttet. Svansen skall vara tjock vid roten, smalna av mot spetsen och vara täckt med lång, riklig päls.

Kropp

Det är viktigt att en volpino italiano är kvadratisk, en lite längre kroppslängd på tikar är vanligt och accepterat.

Svans

Svansens ansättning är en förlängning utav korset som är 10 grader under horisontalplanet. Svansen bör inte vara för hårt knuten Den bör heller inte vara ringlad flera varv.

Det är viktigt att svansen har rikligt med päls så att det blir som en "plym".

Svansen får inte vara indragen mellan bakbenen.

Korrekt svans

Extremiteter

Framställ

Helhet

Som helhet skall frambenen vara parallella med kroppens medellinje och fullständigt raka. Benlängden mätt från armbågarna till marken skall vara något mer än halva mankhöjden.

Skulderblad

Skuldervinkeln mot horisontalplanet skall vara 60 grader. Skulderbladens längd skall vara som 1/4 av mankhöjden. Skuldrorna skall ha välutvecklad muskulatur. Vinkeln mellan skulderblad och överarm skall vara 125°.

Överarm

Överarmarna skall vara längre än skuldrorna. Vinkeln mot horisontalplanet skall vara 65°.

Armbåge

Armbågarna skall ligga parallellt med kroppens mittlinje. Vinkeln mellan överarm och strålben skall vara 155°.

Underarm

Underarmarna skall vara längre än överarmarna och ha fin men stark benstomme. Muskulaturen skall vara torr.

Handlov

Handlovarna skall vara starka och nästan lika breda som underarmarna.

Mellanhand

Mellanhänderna skall vara nästan lika breda som underarmarna. Sedda från sidan skall mellanhänderna slutta en aning.

Framtassar

Framtassarna skall vara ovala med väl knutna och välvda tår. Trampdynorna skall vara starka och svarta. Klorna skall helst vara svarta.

Framställ

Helhet

Varken lågställda eller högställda hundar är önskvärda.

Frambenen skall vara helt parallella och raka.

På unga hundar kan benen vara något utåtvridna, detta brukar rätta till sig när hunden blir äldre.

Korrekt framställ på en hane.

Framtassar

Helt svarta klor är mycket ovanligt.

BakställHelhet

Bakbenen skall sedda och bakifrån vara vertikalt ställda från sittbensknölna till marken. De skall vara sinsemellan parallella.

Lår

Lårens längd skall vara som 1/3 av mankhöjden. De skall vara breda med välutvecklad muskulatur och snedställda med 60° mot horisontalplanet. Vinkeln mellan höft och lår skall vara 90°.

Knäled

Knälederna skall vara parallella med kroppens mittlinje. Vinkeln mellan lår och underben skall vara 115–120°.

Underben

Underbenen skall vara något kortare än lårbenen. De skall ha fin men stark benstomme och vara välmusklade. Vinkeln mot horisontalplanet skall vara 55–60°.

Has/hasled

Haslederna skall vara starka men inte breda. Vinkeln mellan underben och mellanfot skall vara 145–150°.

Mellanfot

Mellanfötterna skall vara vertikalt ställda och fullständigt raka sedda såväl bakifrån som i profil. De skall vara tillräckligt breda. Avståndet från haslederna till underlaget skall vara något mer än 25 % av mankhöjden.

Baktassar

Baktassarna skall vara ovala med väl knutna och välvda tår. Trampdynorna skall vara starka och svarta. Klorna skall helst vara svarta.

Bakställ**Helhet**

Det är viktigt att benen är parallella, det förekommer både för trånga bakställ och kohasiga bakställ, något som inte är önskvärt.

Som helhet skall en volpino italiano vara något knappt vinklad.

Bra bakställ, raka mellanfötter och ovala tassar

Has/hasled

Det förekommer att hundar i högre ålder har fått ännu knappare vinklar än de hade som yngre.

Baktassar

Helt svarta klor är mycket ovanligt.

Rörelser

Travet skall vara normalt, utan skuttande. Den karakteristiska galoppen är snarast den hos en stayer än en sprinter. Steget skall vara normalt, inte långsträckt.

Hud

Huden skall vara stramt åtliggande över hela kroppen.

Päls**Pälsstruktur**

Pälsen skall vara tät, mycket lång och uttalat rak och strittande. Pälsstrukturen skall vara grov med rakt och styvt täckhår. Pälsen får aldrig vara platt nedhängande. Den skall stå ut från kroppen även när pälsen inte är riklig. Kroppen skall ge intryck av att vara innesluten i en pälsmuff. Särskilt på halsen skall pälsen vara utstående så att den formar en ymnig krage, men inte som en man. Skallen skall vara täckt av medellång päls som döljer öronens ansättning. På nospartiet skall pälsen vara kort. På öronen skall pälsen vara mycket fin och slät. Svansen skall vara täckt av mycket lång päls. På lårens baksidor skall pälsen forma byxor.

Färg

Pälsfärgen skall vara enfärgat vit eller röd. Champagnefärg tolereras men är inte önskvärt. Den vita färgen skall vara klart mjölkvit. Blekt gula nyanser på öronen tolereras men är dock ett fel. Den röda färgen skall vara intensivt hjortröd. Ljusare nyans tolereras på svans och byxor. Något vitt tolereras på tassarna liksom en något mörkare skuggning päls i krage och på skuldror.

Rörelser

Rörelserna skall vara fria med ett normalt steg som inte är långsträckt.

Pälsstruktur

Det är viktigt att pälsen är strittande. Den får varken vara lockig eller mjuk. Den får inte dela sig och hänga ner över kroppen. Pälsen skall vara ymnig, kroppen skall ge intryck av att vara innesluten i en pälsmuff.

En tik får oftast inte samma pälsmängd som en hane i utmärkt pälscondition. Tikarna får sällan lika strittande päls som hanarna.

Tik med bra pälskvalitet

Färg

Den vita färgen skall vara mjölkvit. Det kan förekomma blekt gula nyanser på öronen som tolereras men ej är önskvärt. Fläckar av blekt gula nyanser kan förekomma även på andra ställen på kroppen.

Den slutliga färgen på de röda volpino italiano kan man först se när de är 2-3 år gamla.

En vit hane och en röd tik

Storlek/vikt**Mankhöjd**

Hanhund: 27 – 30 cm

Tik: 25 – 28 cm

Vikt

Vikten skall stå i proportion till hundens mankhöjd.

Fel

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande.

- Skalle som är för lång eller för smal.
- Nosparti som är för långt.
- Nostryffel med ljust pigment.
- Omvänt saxbett.
- Ljusa ögon.
- Öron som är för små.
- Hund som är grovt eller tungt byggd.
- Kropp som är något lång, inte kvadratisk.
- Päls som saknar volym.
- Man i stället för pälskrage.
- Täckhår som faller platt.
- Mankhöjd som är mer än 2 cm över standardens maximimått.

Allvarliga fel

- Äppelhuvud.
- Utstående ögon, ovala ögon.
- Grunt stop.
- Snipigt nosparti.
- Avsaknad av två eller fler tänder (bortsett från PM1 och M3).
- Underbett.
- Rektangulär kroppsbyggnad.
- Svans som är indragen mellan bakbenen.
- Avsaknad av underull.
- Ulligt täckhår.
- Vita tassar hos rödpälsade individer.
- Röd päls med kraftig svart skuggning.

Storlek/vikt**Mankhöjd**

Det förekommer både för stora och för små hundar. Det är mer vanligt förekommande att hundarna är för stora.

Mankhöjd inom rasstandardens är önskvärt.

Mankhöjd som överstiger 2 cm över maximimått räknas som ett fel.

Diskvalificerande fel

- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter skall diskvalificeras.
- Otypisk.
- Nosrygg som är konvex.
- Överbett.
- Fullständig avpigmentering på nostryffel och ögonlockskanter.
- Blå ögon.
- Fullständigt hängande öron.
- Svanslöshet eller mycket kort svans, medfödd eller förvärvad.
- Alla färger utom vit, röd och den icke önskvärda champagnefärgen.
- Röda tecken på vit pälsfärg.
- Vita eller svarta tecken på röd pälsfärg.

Nota bene

Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

Testiklar

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Ung lovande tik

Tik (exempel på bra pälskvalitet för tikar)

Hane med utmärkt resning

En fullpälsad två-årig hanhund med den korrekta strittande pälsen.

Bilder på röd volpino italiano

Hane av bra typ med vacker färg

Kvaliteten hos röda volpino är något ojämn. Denna tik är lite lång i kroppen och svansansättning kunde varit bättre. Pälsen borde varit mer strittande.

Hane bakerst; tik med något veka mellanhänder

*Hane (import från Italien) med utmärkt huvud och den rätta strittande pälsen.
Kunde önskat lite mer hals.*